

ئەزمووونىكى خۇش

گفتوگۆي شارائىتى لەگەل ئەباس كيارۇستەمى-دا

لە فارسىيەو: مەريوان ھەلەبجەيى

ئەباس كيارۇستەمى چەندىن سال لەمەوېئىش بۆ يەكەمجار بەشدارىي فېستىفالى (كان)ى كرد. لەپاش ئەو جارەو ە دوو جارى تر بە ھەردوو فىلمى (دە)و (تامى گىلاس) بەشدارىي كردهو و فىلمى (تامى گىلاس)ى خەلاتى چلە خورماي زيرىنى لە بەشى پېئىبىركىدا بەدەست ھىئا. دواي ئەو بە ھەردوو فىلمى (ئەي، بى، سى، ئەفرىقا)و (پېئىچ) بەشدارىي ھەمان فېستىفالى كردهو، بەلام لە

دەرەوہی بەشی پېشبرکئ. دواين فيلمی عەباس کياپۆستەمی (کۆپى لە بەرامبەر ئەسڵدا) بەرھەمی سئ ولاتەو لە توسکای ئیتالیا وینەى گيراو، لە ۶۳یەمین فېستيفالی نۆنەتەوہی (کان)دا خەلاتى رەخنەگرە لاوہکانى وەرگرت، بەلام ئەوہى زیاتر بووہ بەجىگای سەرنجى ھەمووان خەلاتى باشتريں ئەکتەر درايە ژوليت بينۆش بۆ رۆلبينين لەم فيلمەدا.

لەدواى نيشاندانى فيلمەكە لە فيستيفالداو پاش دیدارى رەخنەگرانو رۆژنامەنوسان لەگەل عەباس کياپۆستەمو ستافى فيلمەكەداو دوابەدواى ئەو ستایشە زۆرەى فيلمەكە، كە لەلایەن رەخنەگرانەوہ كرا فايبوارلى لئپرسراوى نووسینگەى بلاوكراوہى فارايتى لە رۆما ئەم گفتوگويەى لەگەلدا ئەنجام داوہ، كە لئزەدا دەيخەينە بەرديدەى خوینەران.

لەم گفتوگويەدا كياپۆستەمی باسى چۆنيتيى بەرھەمەينانى ئەم فيلمە دەكات، كە بېرۆكەى فيلمەكە چۆن لەلاى دروست ئەبیتو ژوليت بينۆش چۆن خەونى ئەوہى ھەبوو، كە لە دواى وەرگرتنى خەلاتى ئۆسكار بە پەيامنيرېك دەلئت حەز ئەكەم لە فيلمىكى عەباس كياپۆستەميدا رۆل ببينيم.

* (كۆپى لەبەرامبەر ئەسڵدا) لە ھەمان كاتدا كە زۆر پەر ناوہرۆكە، فيلمىكى سەرگەرمكەرەو ئەو ھەستەش ئەگەيەنئيت كە بەرھەمەينانى زۆر خۆش بوو، وابوو؟

-ژيل ژاكوب پيى وتم ھيچ كاتئ نابيت بلئى كاتى وینەگرتنى فيلمىك خۆش و ئاسان بووہ. ئەبیت بلئى ماندوويتت چەشتووہ و كارېكى قورس بووہ، گەروانەبئ خەلكى پييان وايە ئەو فيلمەى كە

دروستتكردووہ بايەخى ئەوہى نيهە ببينريت. ئەگەر سەختيت نەكيشابيت، نابيت ئەوان ناچارين بليت بکړنو بړۆن فيلمەكە ببينن. پيم وايە ئەو لە من باشتەر ئەزانيت لەگەل ئەوہشدا ئەبیت دانى پياينيم لەكاتى وینەگرتندا زۆر خۆشمان گوزەراندو (كۆپى لە بەرامبەر ئەسڵدا) يەكئىك بوو لە خۆشتريں ئەزمونەكانى ژيانم. بەلام نابيت رينمايەكەى بەريز ژاكوب لەبەرچاو نەگرم.

ھەر لەبەر ئەوہ باسى يەكئى لە ئەزمونە زۆر قورسەكانى بەرھەمەينانى ئەم فيلمە ئەكەم:

سكانسيك لە فيلمەكەدا ھەيە ژوليت بينۆش شوڤيرى دەكات، دوو كاميراي زۆر گەورە بەرامبەرى بوو، ھەر لەبەر ئەوہ نەيدەتوانى بەھيچ شيوہيەك بەرامبەرى خۆى ببينئ. لەكاتى وینەگرتندا شەش كەس لەناو ئوتۆمبيلەكەدا بووينو ئەو رۆژە ھەوا زۆر گەرم بوو، ئيمە لەبەر ھەتاو نەمانتوانى كەلك لە موبەريدە وەرگريں. بەو جۆرەى باسى دەكەم ئەو بەھيچ جۆرى نەيدەتوانى جادەكە ببينئ، بەلام بەجۆرئىكى سەرسورھينەر كۆنترۆلئ ئوتۆمبيلەكەى دەكرد. نازانم لەو ساتەدا چۆن ھەم شوڤيرى دەكرد، ھەم رۆلئ دەبينى، ديالۆگەكانى دەوت. زۆر دەترسام دواچار تووشى پئىكدادان بين. بەلام ئەوہ رووى نەداو ئەو زۆر باش بوو.

*ژوليت بينۆش لەگڤى فيلمەدا سەرسورھينەرە، ئايا (كۆپى لەبەرامبەر ئەسڵدا)ت، بۆ ئەو نوسى؟ ھاوکارى ئۆرە چۆن دروستبوو؟

-بەلئى، فيلمنامەكە بۆ ئەو نووسراوہ، كارەكە بەم چەشنە دەستى پئىكرد. كاتئك كە ئەو خەلاتى ئۆسكارى بۆ فيلمى (نەخۆشە ئينگليزەكە) وەرگرت، يەكئىك لە ھاوړئ پەيامنيرەكان لئى پرسى: (ئئستا

***له بهر ئه وهی خۆم خه لکی ناوچه فلۆرانسم، جیگای سهرنج بوو بۆم (تۆسکانی)یت هه لباردو وینه گرتنی فیلمه کهت له وئێ ئه نجام دا؟**

ئهم فیلمه به بێن فلۆرانس بوونی نه ده بوو. نووسه ری ناو فیلمه که (که پاله وانی فیلمه که یه) ئه لێ بیرۆکه ی کتێبه که ی خۆی، که وه ک خودی فیلمه که ناوی (کۆپی له به رامبه ر ئه سلدا یه) له فلۆرانسه وه وه رگرتووه و منیش ئه توانم بلیم بیرۆکه ی فیلمه که له فلۆرانسه وه وه رگیراوه . (کۆپی له به رامبه ر ئه سلدا) که م تا زۆر له سه ر بنه مای چیرۆکی راستی دروستکراوه، که له وئێ رووی داوه .

***گفتوگر ده رباره ی ئه کتیره کان درێژه پێده یین، به رای من زۆر جیگای سهرنجه که دوو ئه کتیره ی ناپرۆفیشنال له فیلمه که تدان هه ن، یه کیان (ویلیام سیمیل) گۆران بیژنی تۆپیرایه و ئه ویتریان (نانجلو بارگالو) یه کئ له به ره مه یه ئه رانی به ره مه که ته، که رۆلکی کورته ی هیه؟**

له سه ره تادا پێم وابوو دانانی ئه کتیره یکی ناپرۆفیشنال له به رامبه ر ژولیت بینۆش کارێکی پرمه ترسی بیته، به لام دواترو له هاوینی ۲۰۰۸. دا که هاوکات کاری ده ره ئینانی ئۆپرێتم ئه کرد، ویلیام سیمیل بینیو زانیم ئه زۆر له که سایه تی فیلمه که ی منه وه نزیکه . ئه مه یه که مین هۆکار بوو که بووه هۆی ئه وه ی من پێم وابیته ئه و گونجاوه بۆ ئه و رۆله، لایه نیکی تری مه سه له که ئه وه بوو که پێم وابوو بایه خی ئه وه ی هیه و ئه وه ئه هینێ ریسک بکه یین، ئه مو یست ئه کتیره یکی نه ناسراو ئه م رۆله بیینی، له بهر ئه وه ی وای ئه کرد که فیلمه که زیاتر جیگای باوه ر بیته. من زیاتر چه زم ئه کرد ئه و ره سه نایه تی خۆی بدات به فیلمه که بۆ ئه وه ی به

که ئهم خه لاته ت وه رگرت) ناته ویت یه کیک له ئه کتیره هۆلیۆدییه کان؟ ئه ویش وه لامی دابوو وه ووتبووی: (نه خیر ئه و ده ره ئینه ره ی به راستی ئه مه ویت له گه لیدا کاربکه م، عه باس کیارپۆسته مییه) کاتێ که بیستم ئه و قسه یه کی وای کردوه، به راستی غافلگیربووم چه ند مانگیک دواتر ژولیت بینۆشم بینی. ئه م مه سه له یه ئه گه ریته وه بۆ دوانزه سا ل له مه وپیشو من که م تا زۆر له م دوانزه سا له دا بیرم له وه ئه کرده وه له سه ر چ پرۆژه یه ک کار بکه م که ئه ویش هه ست به نزیکایه تی بکات له گه لیدا.

ژولیت بینۆش چه ند سا له له مه وپیش هات بۆ ئێران بۆ ئه وه ی من بیینیته و من زۆر نافه رمی نه ک له راده ی فیلمیدا ئه م مه سه له یه م پێ و ت. هه لویستی رواله تی ئه و و ئه و جۆشو خرۆشه ی که نیشانی دا پیکهاته ی فیلمه که ی بۆ وینا کردم. ره وتی گێرانه وه ی چیرۆکه که پیکهاته ی فیلمه که ی پێدام.

(کۆپی له به رامبه ر ئه سلدا) هه م له به رامبه ر ئه و چیرۆکه ی که گێرامه وه به ره م هاتو هه م ناسینی من بۆ ئه و و ئاشنا بوونم پێی وه ک ژنیکی ناسکو به هه ستیارییه ی تایبه تی خۆیه وه و ئه وه ی که له باره ی ئه وه وه په یوه ندیی له گه ل منداله کانیدا ئه مزانی، سه ره تای کاره که به م جۆره بوو.

***کۆپی له به رامبه ر ئه سلدا یه که مین فیلمه که له ده ره وه ی ئێران دروستت کردوه؟**

نه خیر وانییه، هیه کام له و په یامنیترانه ی که قسه یان له گه ل کردووم سه رنجی ئه م خاله یان نه داوه که من هه ردوو فیلمی (ئه ی، بی، سی، ئه فریقا) و (بلیت) م له ده ره وه ی ئێران دروستکردوه، به لام (کۆپی له به رامبه ر ئه سلدا) یه که مین فیلمی درێژمه، که له ده ره وه ی ئێران دروستکراوه.

ئەو ھەمەلى رۆل بخولقايىت. لەم ئىوانە شىدا لايەنئىكى سىيەم ھەبوو ئامانج ئەو ھەبوو ژوليت بينۆش ئەكتەربوونى پرۆفېشنالى و پيشەگەربوونى خۆى بخاتەو ھ .

ئەو ھەمەلى رۆل بخولقايىت. لەم ئىوانە شىدا لايەنئىكى سىيەم ھەبوو ئامانج ئەو ھەبوو ژوليت بينۆش ئەكتەربوونى پرۆفېشنالى و پيشەگەربوونى خۆى بخاتەو ھ .

بەدلىنبايىھەو ھەو بەرامبەر بە ئەكتەريكى ناپرۆفېشنال باشتەر ئەيتوانى ئەم کارە ئەنجام بەدات، بەلام ئيمە ھەمووان غافلگيربووين، لەبەر ئەو ھەو ويليام سيميل ئەكتەريكى بەتواناي ليدەرچوو، بە چەشنى كە ژوليت بينۆش كەلكى لە ليھاتووييە پيشەگەربوونى خۆى وەرگرتو لە ھەمان كاتدا بە راستى ئەو فەزايەى دروستكرد كە ئەو كەسئىكى واقعيەى . لەبارەى ئانجلوبار باگالوشەو ھەو ئەم مەسەلەى ھەر بەم شئوھەى بوو، ھەرچەند ئەو لەسەرەتاو بەرگريى كرد، بەلام لە دواجاردا قبولى كردو بە راستى تووشى سەرسورمان بووم لەجۆرى رۆلبينينەكەى، بەتايبەت لە يەكئىك لە ديمەنەكانى فيلمەكەدا سەيرى كورەكەى ژوليت بينۆش ئەكات كە بەراى من زۆر جوانە .

بەدلىنبايىھەو ھەو بەرامبەر بە ئەكتەريكى ناپرۆفېشنال باشتەر ئەيتوانى ئەم کارە ئەنجام بەدات، بەلام ئيمە ھەمووان غافلگيربووين، لەبەر ئەو ھەو ويليام سيميل ئەكتەريكى بەتواناي ليدەرچوو، بە چەشنى كە ژوليت بينۆش كەلكى لە ليھاتووييە پيشەگەربوونى خۆى وەرگرتو لە ھەمان كاتدا بە راستى ئەو فەزايەى دروستكرد كە ئەو كەسئىكى واقعيەى . لەبارەى ئانجلوبار باگالوشەو ھەو ئەم مەسەلەى ھەر بەم شئوھەى بوو، ھەرچەند ئەو لەسەرەتاو بەرگريى كرد، بەلام لە دواجاردا قبولى كردو بە راستى تووشى سەرسورمان بووم لەجۆرى رۆلبينينەكەى، بەتايبەت لە يەكئىك لە ديمەنەكانى فيلمەكەدا سەيرى كورەكەى ژوليت بينۆش ئەكات كە بەراى من زۆر جوانە .

***لەم رۆژانەدا لەكوچ ئەژيت؟**

من لە تاران ئەژيم، بۆ وینەگرتنى فيلمى (كۆپى لەبەرامبەر ئەسلىدا) دوو مانگ ولاتم بەجیھت، ئیستا لە كان-م دواتر ئەگەر پیمەو ھەو بۆ ئیران .

***پرۆژەى دواتر چيە؟**

فيلمى دواتر فيلمیکە كە برپاربوو پيش فيلمى (كۆپى لەبەرامبەر ئەسلىدا) دروستى بكەم، بەلام بەرھەمھينانى دواكەوت . ئەم پرۆژەى جارئى ناوى (باوكو كور) ھە، وینەگرتنى لە مانگى سپیتەمبەردا لە ئیران دەستپينئەكاتو حامد بەھداد ئەكتەرى پرۆفېشنالى ئیرانى رۆلى تيا ئەبينئى . ئەستەمە لەبارەى بابەتى فيلمەكەو قسە بكەم، لەبەر

سەرچاوه:

روزنامه (شرق)، سال پنجم، شماره ۹۶۸، شنبه ۱ فرداد ۱۳۸۹ .